

Scenariusz spotkania polskich seniorów i opiekunek z Ukrainy

WARSZTATY - DIETA DLA SENIORA

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SCENARIUSZ

- ▶ Cele: zapoznanie seniorów i opiekunek z zasadami zdrowego odżywiania osób starszych, sporządzenie przykładowego jadłospisu.
- ▶ Metody: pogadanka, dyskusja, pokaz
- ▶ Odbiorcy: seniorzy z Polski i opiekunki z Ukrainy.
- ▶ Czas: 1 godz.
- ▶ Miejsce: Ratusz Oliwski.

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PLAN WARSZTATÓW

- ▶ 1. Zasady zdrowego odżywiania seniorów.
- ▶ 2. O czym należy pamiętać tworząc jadłospis dla seniora.
- ▶ 3. Dieta dla seniora i jej rola w utrzymaniu zdrowia.
- ▶ 4. Błędne nawyki żywieniowe.
- ▶ 5. Przykładowy jadłospis dla seniora.
- ▶ 6. Rady dla opiekunów seniora.

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ZASADY ZDROWEGO ODŻYWIANIA SENIORÓW

- Osoby starsze powinny spożywać codziennie 4–5 regularnych posiłków o mniejszej objętości.
- Codzienne pożywienie powinno być jak najbardziej urozmaicone!
- Należy pić najmniej 8 szklanek płynów niegazowanych dziennie.
- Trzeba zwiększyć spożycie przetworów mlecznych z odtłuszczonego mleka, pełnoziarnistego pieczywa, ryb, grubych kasz.
- W codziennym jadłospisie powinny znaleźć się 3 porcje warzyw i 2 porcje owoców.
- Należy ograniczyć spożywanie potraw smażonych, zamiast tego wskazane jest gotowanie, duszenie oraz pieczenie bez dodatku tłuszczu.

Posiłki powinny być tak komponowane, aby swoim wyglądem i zapachem zachęcały do jedzenia. Należy ograniczyć spożycie soli kuchennej, ostrych przypraw i alkoholu.

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ TWORZĄC JADŁOSPIS DLA SENIORA

- ▶ Skład diety lekkostrawnej dla seniora nie musi różnić się znacząco od zdrowej, zbilansowanej diety standardowej. Kluczem jest tutaj dobór odpowiednich technik przyrządzania potraw i obróbki produktów.
- ▶ Dlatego też zaleca się:
  - **Pełnoziarniste produkty zbożowe**, – pieczywo graham lub mieszane, ryż basmati czy kasza jaglana, manna, kukurydziana,
  - **Owoce i warzywa** obierać ze skóry i spożywać po podgotowaniu lub przetworzeniu (np. w formie zmiksovanej, przetartej),
  - **Wykorzystywać chude kawałki mięs** – zwłaszcza drobiu, cielęciny, królika, chudych ryb (np. dorsz, mintaj),
  - **Unikać smażenia, grillowania na ruszcie, pieczenia z dodatkiem tłuszczu** i zamienić te techniki na gotowanie na parze, duszenie, pieczenie w rękawie,
  - **Wybierać nabiał fermentowany**, na przykład jogurty naturalne, zsiadłe mleko, kefiry, maślanki – nie tylko są lekkostrawne, ale dodatkowo zawierają dobroczynne dla jelit bakterie probiotyczne.
  - **Korzystać z łagodnych przypraw ziołowych** (np. pietruszki, koperku, lubczyku, majeranku, rozmarynu, tymianku) zamiast ostrych dodatków (np. ostra papryka, papryka wędzona, chili, ocet, keczup, musztarda).

DIETA DLA SENIORA I JEJ ROLA W UTRZYMANIU ZDROWIA

- ▶ Celem jedzenia jest dostarczenie właściwej ilości kalorii w odpowiedniej proporcji z węglowodanów, tłuszczów, białka, witamin oraz mikroelementów.
- ▶ Głównym źródłem energii w diecie osoby starszej powinny być węglowodany (50–70%), w przeważającym udziale – jeśli to możliwe – dostarczone pod postacią węglowodanów złożonych (przykładowe źródła: produkty zbożowe z pełnego ziarna, płatki zbożowe, gruboziarniste kasze).
- ▶ Udział tłuszczu powinien zawierać się w przedziale 20–35%, przy czym należy dbać, aby większą jego część dostarczały tzw. dobre tłuszcze pochodzące z ryb morskich, olejów roślinnych, orzechów oraz pestek.
- ▶ Udział białka nie powinien przekraczać 15% wartości całej diety (ok. 45–81 g białka w przypadku mężczyzn oraz 41–72 g dla kobiet, w zależności od masy ciała).
- ▶ W normach żywienia przyjęto wartość błonnika wynoszącą 20 g błonnika dla osób po 66. roku życia. Docelowy udział należy dostosować do możliwości i tolerancji seniora, a także do wskazań lekarskich

BŁĘDNE NAWYKI ŻYWIENIOWE

- ▶ Podstawowym błędem żywieniowym osób starszych jest nadmierne spożycie tłuszczów, szczególnie tych pochodzenia zwierzęcego, a także węglowodanów prostych pozbawionych błonnika pokarmowego oraz zbyt mała ilość wypijanej wody.
- ▶ Innym błędnym nawykiem pojawiającym się w diecie seniorów jest nadużywanie przez nich soli oraz cukru.
- ▶ Zbyt mała ilość płynów, szczególnie wody, spożywanych w ciągu dnia.
- ▶ Nieregularność posiłków i podjadanie między posiłkami.

PRZYKŁADOWY JADŁOSPIS DLA SENIORA

- ▶ **Śniadanie:** Zupa mleczna z musli zawierającym płatki owsiane i orzechy włoskie+ kanapki z chleba żytniego z plasterkami pieczonego w rękawie indyka, z kawałkami ogórka i rzodkiewki.
- ▶ **Obiad:** Zupa kalafiorowa z natką pietruszki z dodatkiem ziemniaków + mintaj pieczony z dodatkiem soku z cytryny i koperki, z kaszą jęczmienną wiejską oraz surówką z marchewki, jabłka i oleju rzepakowego.
- ▶ **Podwieczorek:** Jogurt naturalny z garścią borówek.
- ▶ **Kolacja:** Grahamka z masłem i pastą z chudego twarogu, jogurt ze szczypiorkiem, z dodatkiem zielonej sałaty.

RADY DLA OPIEKUNÓW SENIORA

- Zadbaj, by senior zjadał 4-5 małych posiłków w ciągu dnia. To nie obciąży żołądka i zapobiegnie gwałtownym spadkom poziomu cukru we krwi.
- Urozmaicaj dietę tak, by zapobiec niedoborom składników pokarmowych, także witamin, minerałów.
- Dbaj, by posiłki były apetycznie podane, smaczne i kolorowe, co pobudzi zaburzone łaknienie.
- Zapewnij miłą atmosferę podczas posiłku.
- Nie zmuszaj seniora do jedzenia, ale nie pozwól, by rezygnował z posiłków.

BIBIOGRAFIA

- ▶ <https://www.doz.pl/czytelnia/a15415-Dieta-dla-seniora-jak-powinno-wygladac-zywienie-osoby-starszej>
- ▶ <https://www.bing.com/images/search?q=dieta+dla+seniorow&id=14CEAB74EF22FD37E283EF1D0C572572C248456E&f>
- ▶ <https://zywienie.abczdrowie.pl/dieta-dla-seniora>

Generator Innowacji. Sieci Wsparcia 2

WSPIERAMY
INNOWACYJNE
ROZWIĄZANIA
NA RZECZ
OSÓB
STARSZYCH

Generator Innowacji

Fundusze
Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „GENERATOR INNOWACJI. SIECI WSPARCIA 2” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany przez PCG Polska Sp. z o. o. w partnerstwie z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „e”.